

ХОЛИҚНАЗАР ХОЛНИЁЗ

Наврӯзнама

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБАА
АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ
БОШ ТАҲРИРИЯТИ
ТОШКЕНТ — 2005

Холиқназар Холниёз.

Наврўнома. Т.: «Шарқ», 2005. — 16 б.

Наврўз халқимизнинг неча минг йиллик азгу байрами. Наврўзга бағишлаб халқ кўплаб шеърлар, кўшиқлар тўқиган. Бу мушоира давом этади. Холиқназар Холниёзнинг «Наврўнома» гулдastasида Мустақиллик бошлаб берган азгу ишлар, нозик туйғулар ўзига хос тарада мадҳ этилади.

Ўа(2)

ХОЛИҚНАЗАР ХОЛНИЁЗ

НАВРЎНОМА

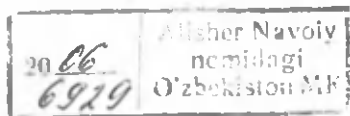
«Шарқ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
Бош таҳририяти
Тошкент — 2005

Ю 32053
091

Муҳаррир Б. Эшпўлатов
Мусавир Х. Холниёзов
Баъдий муҳаррир Б. Бобохонов
Техник муҳаррир Р. Бобохонова

Терипга берилди 7.02.2005. Босишга рухсат этилди 16.03.2005. Бичими 84x108^{1/12} «Академия» гарнитураси. Офсет босма. Шартли босма табоғи 0,84. Нашриёт-хисоб табоғи 1,2. Адади нусха 1000. Буюртма № 1187. Баҳрси келишилган нархда.

«Шарқ» нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси босмахонаси,
700083, Тошкент шаҳри, Буюк Турон кучаси, 41.

© Шарқ нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси
Бош таҳририяти, 2005.

Наврӯз келмоқда!

Тоғ, қирлардан ошиб,
Елиб,
Югуриб,
Гуллардан поёндоз тўшаб, улгуриб,
Жонажон Ватанга ташриф буюриб,
Гулларга бурканиб келмоқда Наврӯз!

Роса безанибди маҳалла-кўйлар,
Нишонланаяпти маърака, тўйлар,
Келажакка чорлар мусавфо ўйлар,
Баҳор атрин пуркаб келмоқда Наврӯз!

Дехкону чорвадор, ишчи, пахтакор,
Меъмору мусаввир, раққос, бастакор,
Муаллим,
фуқаро,
олим,
шифокор —
Барчамизни қутлаб келмоқда Наврӯз!

Оқ булутлардан нақш битиб осмонга,
Гуллар атрини сочиб ҳарёнга,
Таърифимиз ёйиб жумла-жаҳонга,
Шаънимиздан сўйлаб келмоқда Наврӯз!

Беқасам желаги ял-ял товланиб,
Мустақил Ватанда яйраб, қувониб,
Порлоқ келажакка қалбдан ишониб,
Бахтимизни қуйлаб келмоқда Наврӯз!

Бахт қўшини

Қишнинг ташвишлари орқада қолди,
Заминга сеп ёйиб келди Ҳамалжон!
Ноз ила ҳаётга бир назар солди, —
Оламни чулради завқу ҳаяжон!

Сочи бўйига тенг париваш Наврӯз,
Бўйига етган қиздай етилган чоғи!
Атлас кўйнагини жаҳонга кўз-кўз —
Айлабон борлиққа очмиш қучоғин!

Қучоғида яйраб, яшнаган борлиқ,
Турфа хил гуллардан тузиб гулдаста,
Наврӯз юртимизга топширмиш ёрлиқ,
Бор тириклик бу кун завқу ҳавасда!

Қалдирғочлар уйда қуришар ошён,
Турналар кезишар мовий осмонда,
Юракларда тошар завқу ҳаяжон,
Бахту шодлик татир жумла-жаҳонга!

Элу халқ безаниб чиқмиш сайилга,
Турфа либослардан кўзалар қамашар,
Қанча шўхлик, шодлик бўлса майлига,
Бу кун шунча завқу шодлик ярашар!

Авжига чиққан кураш,

пойга,

қўлқари!

Паҳлавонлар кучин айлар намойиш!
Ўзбек халқи дунё халқи қатори
Қудратига берар бу кун оройиш!

Барча элу халқлар бу кун шод, хуррам,
Мустақиллик гаштин суриб бахтиёр!
Юзларда шодлигу лутф ила карам,
Осмон-қалбларда — Куёш-ифтихор!

Кимхобу зар кийган она, холалар —
Дошқазон бошида, қайнар сумалак,
Учокнинг гирдида қизу болалар,
Сумалакни таший олмасдан ҳалак!

Шаҳару қишлоқлар нечоғ фаравон,
Шодликдан кўзаларда ёғилмоқда нур,
Қўнгилларда йўқдир заррача армон,
Барча толеига қилмоқда шукр!

Бағрини кенг очган «Нон шаҳри» — Тошкент,
Кўча-кўйлар тўла нозу-неъматта,
Турли-туман моллар тикилиб-тошган,
Шонли мустақиллик бу кун ҳимматда!

Ийд либосин кийиб безанган шаҳрим,
Бахти кулиб боққан жонажон пойтахт!
Инсофу адолат туфайли фаҳрим,
Тинчу фаравондир, шу-да ахир бахт!

Шу буюк оламнинг боқий юраги —
Бошларда порларкан мураббий Куёш,
Ҳар қалбнинг ушалиб орзу-тилаги,
Шу кунга етаркан омон бўлса бош!

Наврӯз келди

Қутлуг баҳор сепларидан чаккасига гуллар тақиб,
Бўйга етиб атлас кўйлак кийган қиздай кўзга ёқиб,
Нозик ҳаё, ибo билан кўнгилларга ўтлар ёқиб,
Мустақил бул юртимизга ўйнагали Наврӯз келди!

Тозалигу ҳалолликда фариштага қиёс Наврӯз,
Гўзаллигу адолатда Сиёвушга тимсол Наврӯз,
Бутун борлиқни ўзига шайдо этган висол Наврӯз,
Тўрт минг йиллик тарихидан сўйлагани Наврӯз келди!

Қарамликдан озод диёр янги замон қурмоқдадир,
Мустақиллик дадил-дадил одим ташлаб бормоқдадир,
Ҳар фуқаро эркинликнинг гаштини ҳам сурмоқдадир,
Бу муборак давронларни қутлагани Наврӯз келди!

Ўзбекистонимда бу кун фасли баҳор зухур айлар,
Озодлик бахтидан сархуш бўлиб кўнгил ҳузур айлар.
Холиқназар бу толедан мамнун бўлиб шукр айлар,
Бу айёмда биргалашиб суюнгани Наврӯз келди!

Ёруғ кун шукроналари

Эй, ҳамал тунлари!
О, қисқа тунлар!
Турналар сасидан учди-ку уйқу!
Бу мусаффо тонглар!
Мунаввар кунлар! —
Кўнгилда селдайин тошди-ку туйғу!

Ҳозир туғилишу покланиш чоғи,
Меҳру мурувватдан қалблар эриди.
Юраклардан кетиб қарамлик доғи,
Алам-изтироблар тамом ариди!

Шукрки, яхшилар шарофатидан
Кесилган тилимиз яна тикилди!
Улуғ мустақиллик кароматидан
Кемтик қолган жойлар қайта битилди!

Шу бахтли кунларга етдик улуғвор,
Бошлардан ўтказиб зулмат тунларни,
Юракларда тошиб шодлик беғубор,
Қадрига етайлик ёруғ кунларнинг!

Шукроналар айтиб шу ёруғ Кунга,
Марҳумларга таъзия айлаллик изҳор.
Шу хоксор ва буюк вужудимизда
Уларнинг қон, жони ва хислати пойдор.

Кўзларга ҳар нарса ўтдай товланар.
Душманлар ҳам гўё дўстдай товланар.
Юракларда бир завқ, меҳр оловланар,
Сеҳринг ила, Наврўз, сарвқомат дилбар!

Наврӯзни пешвоз олайлик, дӯстлар!

(Қиём Гулбаҳорнинг дӯстларига айтган шеъри)

1

Сахро, чўллар ям-яшил —
Кийинибти кимхоб, зар!
Наврӯзой келишидан
Беришмоқда хушхабар!

Беқасам желак кийиб,
Ёнбошлаган мағрур қир,
Адрлардан Наврӯзой
Юриб келмоқда бир-бир!

Етилиб, атлас кийган
Ўзбек қизидай Наврӯз,
Ўзининг гўзал хуснин
Дунёга айлар кўз-кўз.

Бор тириклик уни бир
Кўрайин деб ўйғонар,
Нозли бир нигоҳидан
Олам завққа чулғанад!

2

Келинг, дӯстлар, бизлар ҳам
Уни пешвоз олайлик!
Энди мангу эъвозлаб,
Унга содиқ қолайлик!

Наврӯзнинг шарафига
Юртни этайлик обод.
Наврӯз ташриф буюриб,
Келганида бўлсин шод!

Атроф муҳит-жойларни
Тоза-озода тутиб,
Йўлларига гул экиб,
Уни олайлик кутиб.

Шу азгу-хайрли ишлар
Наврўзга тухфа бўлсин.
Ёшлигимизда қилган
Ишлардан кўнгил тўлсин!

Кўчат экиб, боғ қилиб,
Унга тухфа этайлик.
Бовлар барқ уриб кетсин, —
Муродларга етайлик.

Сизларни Наврўз билан, —
Жамоли кўз-кўз билан,
Дўстларим, қутлай дедим,
Шоирона сўз билан!

Қутлуғ бўлсин Наврўзини

Неча аср туғилмай
Юрган, лекин ўлмаган,
Оёқостда унган гул,
Аммо ҳечам сўлмаган.
Қирқи чиққан чақалоқ,
Бир ёшга ҳам тўлмаган.
Гоҳи «инга»лаб, ҳали
Кулишни ҳам билмаган,
Чақалоқ Ўзбекистон,
Қутлуғ бўлсин Наврўзинг!

Биласанми Наврўзни,
Қадим-қадим байрам бу!
Ер юзини безаган
Жуда-жуда кўркам бу!
Азладан бизлар ила
Иқболи бир, ҳамдам бу!
Олам-олам завқ-шодлик
Келтирувчи ўктам бу!
Қадрдон Ўзбекистон,
Қутлуғ бўлсин Наврўзинг!

Наврўз азиз меҳмондир,
Йўлига илҳақ жаҳон.
Кимхобу зар сепини
Айлаб келмиш армуғон,
Азиз Ватан сен ҳар йил
Уни қутувчи меҳбон,
Ноз-неъматга лиқ тўла
Ёзиб улкан дастурхон.

Меҳмондўст Ўзбекистон,
Қутлуғ бўлсин Наврўзинг!

Озодликка эришган
Вақтингни қутлар Наврўз,
Ўзалигинга ярашган
Тахтингни қутлар Наврўз,
Аллоҳ алқаб ушалган
Бахтингни қутлар Наврўз,
Истиқболга аталган
Аҳдингни қутлар Наврўз,
Бахтиёр Ўзбекистон,
Қутлуғ бўлсин Наврўзинг!

Сен қафасдан қутилиб
Учган қушдайин ҳурсан!
Халқлар аро мулоқот —
Муросада машҳурсан!
Шоҳу фуқароларга
Илк бешиксан, гурурсан!
Фуқаронг Холиқназар
Юрагида сурурсан!
Ифтихор Ўзбекистон,
Қутлуғ бўлсин Наврўзинг!

Юксалиш

Кўл силтайлик ўтган надоматларга,
Қалблардан ювайлик кеку ғуборни.
Бағирни кенг очиб, аҳд, омадларга,
Қаршилайлик, дўстлар, нурли баҳорни!

Бошларни силади озодлик ели,
Қалблардан ариди хўрлик, қайғулар.
Қарамлик зулмидан қутулган элим,
Бизни чорлар бу Кун юксак туйғулар!

Бошларга Куёшдай балқди истиқлол,
Бахт нури кўзларда чакнаб порлайди!
Олдинда маёқдай ёниб истиқбол,
Фаравон келажак сари чорлайди!

Азим салтанатлар тикланиб яна,
Дунёга таралгай шон-шухратимиз.
Миллий қадриятлар қилиб тантана,
Жаҳон аро ошгай куч-қудратимиз!

Шундай мамлакатга фуқаро бўлиш
Бахтидан бошимиз етгай осмонга.
Насиб этган экан қувончга тўлиб,
Юз очдик-да биз ҳам ёруғ жаҳонга!

Шундай Ватан ҳиси қалбларда — ғурур,
Келажаги билан кўнглимиз тўқдир.
Шундан юракларда гаштли бир сурур,
Бу Ватан бағрида армонлар йўқдир!

Мустақил Ватаннинг равнақи учун
Изланиб-интилар ҳар жону ҳар тан,
Жаҳонга намойиш айлаб қудратин,
Тараққиёт сари юксалар Ватан!

Наврӯз билан, жон маҳаллам

Меҳрибон қўни-қўшнилар,
гўёки ўз ота, онам,
Туғишгандай дўст-улфатлар
опам, тоғам, укам, холам, —
Барча элу ҳешим бўлган
қадрдоним, жон маҳаллам!
Бир оила аъзолари каби
иноғу тинч, гўзал олам,
Озодлигимизни қутлаб
келган Наврӯз муборак!

Харсангтошларни кулатиб,
оққан тошқин сели билан,
Қоматлару юз-бошларни
силаб эсган ели билан,
Ватанимизни безаган
турли-туман гули билан,
Қулларнинг шўх-шўҳ сайраши,
булбулларнинг тили билан
Бахтимизни куйлаб, қутлаб
келган Наврӯз муборак!

Уй тўрида қаср қуриб,
қалдирғочлар сайрамоқда,
Дехқон бобо кучга тўлиб,
ўроғини қайрамоқда,
Қирқ қулоқли дошқазонда
сумалақлар қайнамоқда,
Ешугу қарри, бола-чақа
завққа тўлиб яйрашмоқда,
Олам-олам қўвонч олиб
келган Наврӯз муборак!

«Иссиқхона»лардан турли
ноз-неъматлар узилган,
«Ичкари», «ташқари»ларда
дастурхонлар ёзилган,
Турли баҳор неъматлари,
сумалаклар сузилган,
Ишқ-вафодан яшнаб кўзлар
бир-бирига сузилган,
Гўзал сепи билан тўйлаб
келган Наврўз муборак!

Кучорингда ҳеч хор бўлмас
етим, ёлғиз, бечора ҳам,
Бор-йўғини қўни-қўшни
бир-бири-ла кўрган баҳам,
Уйим, жойим, элу-хепим,
Ота, онам, жон маҳаллам,
Етим боланг Холикназар
сени қутлайди ушбу дам,
Тарихий бахтингни куйлаб
келган Наврўз муборак!

Пушаймон ва иЗҳор

Неча йиллар сени, афсус, унутдик,
Бевафолик қону зардобин ютдик,
Хижронингда куйдик, соғиндик, кутдик.
Минг шукрки, бу Кун васлингта етдик,
Ўн тўрт кунлик Ойдай Наврўз, онажон!

Қадру қимматингга энди етармиз,
Юракларни сенга кафтда тутармиз,
Шарафингга разал, кўшиқ битармиз!
Сенинг билан истиқболга етармиз,
Гул жамолинг айлаб кўз-кўз, онажон!

Наврўз тухфаси

Бизни силади бу йил онажон баҳор:
Тухфа этди бизга илҳом парисин!
Етмиш йиллик орзу ғунчаси илк бор
Ниҳоят, очилди бари, бариси!

Эй яхшилар, бу кун, бу бахтли айём
Завқ, қувончимизга бўлингиз шерик!
Кўнгилларда жами истак муҳайё,
Қувнайлик бу Кун гул, чечаклар териб!

О, Наврўзи олам!
Бу кун сен — она!
Биз энди туғилган жажжи чақалоқ!
Биздан йироқ бу Кун ташвиш ила ғам,
Биз бу Кун бир гўдак,
Шўх,
Уйинқароқ!..

Наврўз тилаклари

Наврўзгул айёми бу он бекиёс
Жонларга бераркан ҳаловат, ҳузур,
Дунёда тургунча шу боқий куёш,
Дўстлар, мен Сизларга тилайман умр!

Меҳмонимиз бўлсин доимо Наврўз —
Табиат наққоши, моҳир санъаткор.
Жамолин ҳамиша айлабон кўз-кўз,
Гуллардан поёндоз тўшасин баҳор!

Ўзбекистонимиз соғлом юраги —
Тошкентимиз бўлсин яна фарвон.
Ҳамманинг ушалиб орзу-тилаги,
Ватан кучорида сурайлик даврон!

Ҳамиша юраклик қувнаб,
Яйрашиб,
Наврўздан Наврўзга етиб соғ-омон.
Она-Ер ҳуснига Ойдай ярашиб,
Яшнаб турсин доим жон Ўзбекистон!

Дунёнинг белига бўлолган камар,
Азим Ипак Йўли узра қарвони
Дунёга қайтадан айларкан сафар,
Тилайман: соғ бўлсин улуғ Сарбони!

Мустақил Ватанда ҳамма ҳам комил,
Эй дўстлар, доимо бўлайлик омон,
Инсон-чун, аввало, энг зарур омил:
Ҳамиша тинч бўлсин жумлаи жаҳон!